

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2022.10.12.
COM(2022) 531 final

2022/0327 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Unió és a Vanuatui Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító
vízumok alóli mentességről szóló megállapodás alkalmazásának teljes körű
felfüggesztéséről**

INDOKOLÁS

A Vanuatu Köztársaság szerepel az (EU) 2018/1806 rendelet¹ II. mellékletében azon harmadik országok között, amelyek állampolgárai a tagállamok külső határainak bármely 180 napos időszakban 90 napot meg nem haladó tartózkodás céljából történő átlépésekor mentesülnek a vízumkötelezettség alól.

A Vanuatu állampolgáira vonatkozó vízummentesség 2015. május 28-tól alkalmazandó, amikor az Európai Unió és a Vanuatu Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodást (a továbbiakban: a megállapodás) aláírták, és a megállapodás 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban ideiglenesen alkalmazandóvá vált. A megállapodás 2017. április 1-jén hatályba lépett.

2015. május 25. óta Vanuatu befektetői állampolgársági programokat működtet, amelyek kockázatot jelentenek az uniós tagállamok közrendjére és biztonságára nézve. Ezek a programok mindenekelőtt lehetőséget nyújtanak arra, hogy a vízumköteles harmadik országbeli állampolgárok könnyen megszerezzék egy vízummentes ország állampolgárságát, így módon lehetővé téve számukra, hogy megkerüljék a rendes schengeni vízumeljárást és vízummentesen lépjenek be az EU-ba.

A Bizottság értékelte a Vanuatu által működtetett befektetői állampolgársági programokat, és megállapította, hogy ezek a programok fokozott kockázatot jelentenek a tagállamok belső biztonságára nézve. Az értékelés azt is megállapította, hogy Vanuatu állampolgársági programjai lehetővé tehetik a harmadik országbeli állampolgárok számára a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiállítására vonatkozó uniós eljárás, és az azzal együtt járó biztonsági és migrációs kockázatokra vonatkozó értékelés kijátszását.

A megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése értelmében a Felek közrendi vagy nemzetbiztonsági okokból részben vagy egészben felfüggeszthetik a megállapodást.

A fentiek alapján a Bizottság 2022. január 12-én a megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről szóló tanácsi határozatra irányuló javaslatot fogadott el. A határozatot a Tanács 2022. március 3-án fogadta el. A felfüggesztés a 2015. május 25-től kiállított magánútlevelvekre korlátozódik, amikor is a Vanuatu befektetői állampolgársági programjaiban részt vevő sikeres kérelmezők száma jelentősen emelkedni kezdett.

Miután az (EU) 2022/366 tanácsi határozattal az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikke (2) bekezdésének d) pontja, továbbá 8. cikkének (3) és (6) bekezdése alapján sor került a megállapodás részleges felfüggesztésére, a Bizottság megállapította, hogy a Vanuatu által befektetői állampolgársági programjai keretében megadott állampolgárság a tagállamok közrendjét és belső biztonságát fenyegető kockázat növekedését jelenti, és úgy döntött, hogy intézkedésre van szükség. Az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikke (6) bekezdésének a) pontja alapján a Bizottság elfogadta a vanuatu állampolgárokra vonatkozó vízummentességnek a Vanuatu által 2015. május 25-től kiállított magánútlevéllel rendelkező személyek tekintetében történő ideiglenes felfüggesztéséről szóló (EU) 2022/693 bizottsági végrehajtási rendeletet, amely 2022. május 4-től 2023. február 3-ig alkalmazandó².

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

² A Bizottság (EU) 2022/693 végrehajtási rendelete (2022. április 27.) a Vanuatu állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséről (HL L 129., 2022.5.3., 18. o.).

A Vanuatu állampolgáira vonatkozó vízummentesség felfüggesztésének 2022. május 4-i hatálybalépését követően a Bizottság az (EU) 2018/1806 rendelet 8. cikke (6) bekezdése a) pontjának utolsó albekezdése szerint megerősített párbeszédet kezdett Vanuatuval a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezető helyzet orvoslása érdekében.

2022. május 12-én sor került e párbeszéd nyitóülésére, amelyen a két fél megállapodott abban, hogy kölcsönösen kielégítő megoldást találnak. A Bizottság e célból havi rendszerességű szakmai egyeztetéseket javasolt. Vanuatu beleegyezett abba, hogy a soron következő szakmai egyeztetések lefolytatása érdekében tárgyalópartnert jelöljön ki, és annak személyét közölje a Bizottsággal. Azonban annak ellenére, hogy a Bizottság 2022. június 1-jén és június 23-án emlékeztetőket küldött számára, Vanuatu nem biztosított a Bizottság számára kapcsolattartási adatokat vagy további információkat.

2022 szeptemberében a Bizottság szervezeti egységei tájékoztatást kaptak Vanuatu képviselőitől az ország politikai helyzetéről: 2022. augusztus 18-án feloszlatták a parlamentet, 2022. október 13-án pedig általános választásokra kerül sor. Ezzel összefüggésben Vanuatu képviselői kifejtették, hogy a Bizottsággal kialakított párbeszéd folytatására vonatkozó döntéssel meg kell várni az általános választások eredményeit és az új kormány megalakulását.

Vanuatu nem hozott intézkedéseket a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezető körülmények orvoslása érdekében, és ezért továbbra is fennáll a tagállamok közrendjét és belső biztonságát fenyegető megnövekedett kockázat. A Bizottság ugyanakkor úgy véli, hogy Vanuatu nem folytat párbeszédet az Unióval. Ezért a Bizottság megítélése szerint a megállapodást teljes egészében fel kell függeszteni.

Ennélfogva a 2022/366 tanácsi határozatot az Európai Unió és a Vanuatu Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás alkalmazásának teljes körű felfüggesztéséről szóló tanácsi határozattal kell felváltani.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Unió és a Vanuatui Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás alkalmazásának teljes körű felfüggesztéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 77. cikke (2) bekezdésének a) pontjára, összefüggésben annak 218. cikke (9) bekezdésével,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) 2015. május 28-án³ aláírták és azóta ideiglenesen alkalmazzák az Európai Unió és a Vanuatui Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodást⁴ (a továbbiakban: a megállapodás) az uniós polgárok Vanuatuba történő utazásának és a vanuatui állampolgárok Unióba történő utazásának megkönnyítése érdekében.
- (2) A megállapodás az Unió és Vanuatu azon közös szándékán alapul, hogy ösztönözzék az emberek közötti kapcsolatokat, fellendítsék a turizmust és élénkítsék az üzleti tevékenységet az Unió és Vanuatu között.
- (3) A megállapodás 8. cikkének (4) bekezdése értelmében bármelyik fél részben vagy egészben felfüggesztheti a megállapodást, különösen közrendi és nemzetbiztonsági okokból. A felfüggesztési határozatról legalább 2 hónappal annak tervezett hatálybalépése előtt értesíteni kell a másik felet. Amennyiben a felfüggesztés okai megszűnnek, a megállapodást felfüggesztő félnek haladéktalanul tájékoztatnia kell a másik felet, és meg kell szüntetnie a felfüggesztést.
- (4) Vanuatu befektetői állampolgársági programokat működtet, amelyekben vanuatui állampolgárságot adott más országok olyan állampolgárainak, akik korábban nem álltak kapcsolatban Vanuatuval, és a kérelmek túlnyomó többségére vonatkozóan kedvező határozatot hozott. 2021 márciusáig több mint 10 500 útlevelet állított ki rendkívül alacsony elutasítási arány mellett⁵. Ez kétségeket vet fel a vanuatui hatóságok által lefolytatott biztonsági ellenőrzés és átvilágítás megbízhatóságát illetően.

³ A Tanács (EU) 2015/1035 határozata (2015. május 7.) az Európai Unió és a Vanuatui Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodásnak az Európai Unió nevében történő aláírásáról és az ideiglenes alkalmazásáról (HL L 173., 2015.7.3., 46. o.).

⁴ HL L 173., 2015.7.3., 48. o.

⁵ Vanuatu Útlevélhivatala által 2021. június 14-én szolgáltatott információ.

- (5) Továbbá a sikeresen pályázók származási országai között több olyan ország is megtalálható, amelyek állampolgárai az Unió külső határainak átlépésekor vízumkötelezettség alá esnek.
- (6) A Bizottság és a Vanuatu hatóságai közötti 2017. októberi, 2019. novemberi, 2020. júniusi és 2021. márciusi eszmecsere során a Bizottság komoly aggodalmának adott hangot Vanuatu befektetői állampolgársági programjaival, különösen az Interpol adatbázisaiban szereplő személyek számára adott állampolgársággal, a fizikai jelenlétre vagy tartózkodásra vonatkozó követelmények hiányával, a programok rövid feldolgozási időszakaival, valamint a kérelmezők származási országaival, illetve korábbi tartózkodási helyük szerinti országokkal való rendszeres információcsere hiányával kapcsolatban, és figyelmeztette Vanuatu kormányát a vízumkötelezettség visszaállításának lehetőségére amennyiben az aggályokat nem osztatják el. A Vanuatu által adott magyarázatok nem voltak elegendők ezen aggodalmak enyhítéséhez.
- (7) Ennek következtében az (EU) 2022/366 tanácsi határozat⁶ részlegesen felfüggesztette a megállapodás alkalmazását. A felfüggesztés a Vanuatu által 2015. május 25-től kiállított magánútlevélre korlátozódik, amikor is a Vanuatu befektetői állampolgársági programjaiban részt vevő sikeres kérelmezők száma jelentősen emelkedni kezdett.
- (8) Bár az (EU) 2022/366 határozat felfüggesztette a megállapodást, az uniós jog szintjén is rendelkezni kellett a felfüggesztésről.
- (9) Ezért az (EU) 2018/1806 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁷ alapján a Bizottság 2022. április 27-én elfogadta az (EU) 2022/693 végrehajtási rendeletet⁸, amely a 2022. május 4-től 2023. február 3-ig alkalmazandó kilenc hónapos időszakra ideiglenesen felfüggesztette a Vanuatu által 2015. május 25-től kiállított magánútlevéllel rendelkező vanuatu állampolgárokra vonatkozó vízummentességet.
- (10) A felfüggesztés (EU) 2018/1806 rendelet szerinti hatálybalépését követően a Bizottság a megerősített párbeszédet kezdett Vanuatuval a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezető körülmények orvoslása érdekében.
- (11) Bár ez a párbeszéd 2022. május 12-én megkezdődött, Vanuatu ezt követően nem folytatott érdemi párbeszédet. Az (EU) 2022/693 végrehajtási rendeletben meghatározott kilenc hónapos időszak alatt tehát nem lehetett orvosolni azokat a körülményeket, amelyek a vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséhez vezettek.
- (12) A Vanuatu által működtetett befektetői állampolgársági programok továbbra is fokozott kockázatot jelentenek a tagállamok belső biztonságára nézve, továbbá a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok kiállítására vonatkozó uniós eljárás, és az azzal együtt járó biztonsági és migrációs kockázatokra vonatkozó értékelés kijátszása tekintetében. Mivel Vanuatu nem vállalt kötelezettséget az említett körülmények orvoslására, az (EU) 2022/366 határozatot hatályon kívül kell helyezni, és a

⁶ A Tanács (EU) 2022/366 határozata (2022. március 3.) az Európai Unió és a Vanuatu Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás alkalmazásának részleges felfüggesztéséről (HL L 69., 2022.3.4., 105. o.).

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1806 rendelete (2018. november 14.) a külső határok átlépésekor vízumkötelezettség alá eső, illetve az e kötelezettség alól mentes harmadik országbeli állampolgárok országainak felsorolásáról (HL L 303., 2018.11.28., 39. o.).

⁸ A Bizottság (EU) 2022/693 végrehajtási rendelete (2022. április 27.) a Vanuatu állampolgáira vonatkozó vízummentesség ideiglenes felfüggesztéséről (HL L 129., 2022.5.3., 18. o.).

megállapodás alkalmazását teljes egészében fel kell függeszteni Vanuatu valamennyi állampolgára tekintetében.

- (13) Ez a határozat a schengeni vívmányok azon rendelkezéseinek továbbfejlesztését képezi, amelyek alkalmazásában Írország a 2002/192/EK tanácsi határozattal összhangban nem vesz részt⁹. Ennélfogva Írország nem vesz részt ennek a határozatnak az elfogadásában, az rá nézve nem kötelező és nem alkalmazandó,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az Európai Unió és a Vanuatuai Köztársaság közötti, a rövid távú tartózkodásra jogosító vízumok alóli mentességről szóló megállapodás alkalmazását a vanuatuai állampolgárok tekintetében 2023. február 4-től teljes körűen fel kell függeszteni.

2. cikk

Az (EU) 2022/366 határozat hatályát veszti.

3. cikk

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁹ A Tanács 2002/192/EK határozata (2002. február 28.) Írországnak a schengeni vívmányok egyes rendelkezései alkalmazásában való részvételére vonatkozó kéréséről (HL L 64., 2002.3.7., 20. o.).